

אור

הגאולה

הספר שלי אתחלתא דגאולה

תולדות ■ כ"ט חשוון תשע"ד 48

עיונים ועצות למעשה מתורות רביה"ק ■ עפ"י העמוד היומי בליקו"מ

לוח העמוד היומי			
יום	החירף	העמוד	ליקו"מ
שבת	כ"ט	יא:	ט"ז
ראשון	ל'	יב:	י"ז
שני	א'	יב:	י"ח
שלישי	ב'	יג:	י"ט
רביעי	ג'	יד:	כ'
חמישי	ד'	יד:	כ"א
שישי	ה'	יד:	כ"ב

לקוטי-הלכות הלכה למעשה

עפ"י הדף היומי בליקו"מ

הל' פריה ורביה ואישות ג'

א. העקר בעבודת ה', בקרט להרחיקים הבאין להתקרב להשם יתברך, שיתגברו בכל עז להיות בשמחה תמיד. (ג - א)

ב. עקר קדשת הברית זוכין על ידי שמחה. (ג - א)

ג. בחינת כלי זמר שמנגנין על החתנה בשביל השמחה, כי הכלי זמר הם בחינת עשרה מיני נגינה שעל ידם עקר השמחה בנראה בחוש. (ג - ד)

מחמת שערך היחוד של החתנה הוא בבחינה זו להפך הגיון ואנחה לשמחה, על כן נוהגין לחיוב גדול שיהיה כלי זמר על החתנה."

ד. יש כח לעשרה מיני נגינה, שהם כלליות הנגונים והכלי זמר, לשמח את האדם בתקוף דאגתו והעצבות שלו, בנראה בחוש שעל ידי נגון אפלו בפה, מכל שכן בפשוטעים הנגון מכלי זמר בא האדם לתוך שמחה מיתקף הדאגה והעצבות, כי העשרה מיני נגינה יש להם זה הכח לחטף הגיון ואנחה ולהפכם לשמחה. (ג - ד)

מדות הנגון וערכי וצופי קולות של הנגון הפוללים בעשרה מיני נגינה שמהם נמשכין כל הנגונים שבעולם שיש להם כח לשבר את הלב מאד ולהעלותו ולהמשיכו להשם יתברך מאד מאד, כי הנגון יש לו כח גדול להמשיך את לב האדם להשם יתברך פיזי, וכמו שדבר רבנו זכרוננו לברכה מזה כמה פעמים, ואמר שטוב מאד להחיות את עצמו עם איזה נגון."

ה. צריכין לומר קטרת בכונה גדולה מאד, שזה מועיל מאד לתשובה לשוב מתוך <<<<

מעלת הלימוד

אוצר של יראת שמים

"אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא אוצר של יראת שמים" הם הצדיקים הגדולים שהם יראי ה' באמת שהם האוצר של יראת שמים וכל מי שנטפל להם ולתלמידיהם ולתלמידי תלמידיהו וכו' על כלם נמשך יראה אמתית הנמשכת מיראה גבה מאד." 1

"שמעתי בשמו שאמר שאם היה רוצה לגלות ולהראות היראה שלו לא היו יכולים לעמד ארבע אמות סמוך לביתו, אך הוא מעלים היראה שלו בכונה. וגם אנכי שמעתי מפיו הקדוש שאמר אני אוצר של יראת שמים שכל מי שרוצה יכול לקבל ממני. ובאמת היה נראה בחוש שכל שנתקרב אליו נתמלא תכף יראה גדולה ועצומה, ונתלהב מאד לעבודת השם יתברך אשר לא נראה כזאת. וגם עכשו עדין יראתו הגדולה גנוזה בספריו הקדושים, וכל מי שעוסק בהם באמת ובתמימות בא עליו יראה גדולה ומתעורר מאד להשם יתברך כי כל דבריו כגחלי אש." 2

1. ליקוטי הלכות יו"ד - בכור בהמה טהורה ד-יג. 2. חיי מוהר"ן - רצ"ד.

תורה ו' - קרא את יהושע

ומחמת שגם עקר שלמות כל התקונים של הרב הוא על ידי התלמיד כמובן בהתורה קרא את יהושע בסימן ו' לקוטי מוהר"ן חלק א', בענין הסוד של תמונת אלף והאדם היושב על הכסא וענין שם היטב מה שמובא שם בענין מלחמת עמלק, שאף על פי שגם היא עקרה נעשית על ידי משה בעצמו, אבל באתגליא תלויה המלחמה רק בהתלמיד שהיא בחינת יהושע ענין שם וידוע שהעקר של כל תלמידיו הקדושים היה מוהרנ"ת ז"ל, ולכן נראה בחוש כי באתגליא היתה עליו המלחמה פנים ואחור יותר מעל רבנו ז"ל, כי בכל מיני מסירות מסרוהו ובכל מיני חרפים מקולות וקללות בפניו ובפני עיניו חרפוהו וקללוהו בתפיסה תפסוהו ומביטו גרשוהו, וגם רצו והשתדלו להרגו ולהמיתו, אותו ואת כל אשר הכיר אמתתו, פנדע ומפרסם מהאגרות שנסלח מהצורך להשמידם ולהרגם ולאבדם, כי הוא היה התלמיד האמתי אשר נאכל ונתהפך למהות רבו ממש כביכול ותכף בעת התקרבותו גלה אדמו"ר ז"ל את התורה קרא את יהושע, למען הודיע על ידו את הבקי בשוב לכל המנחים בשאל תחתית ומתחתיו.

(כוכבי אור - חכמה ובינה ל"ט)

קרבת ה'

כל אחד מבין שהאדם לא נברא בשביל להתאמץ מאוד להשיג כסף, לבנות בית, וכן הלאה... ובסוף, להשאיר את הכל ליורשיו... האדם נברא בשביל מטרה נעלה הרבה הרבה יותר.

מה היא המטרה? המטרה היא, שמלכנו מלך העולם רצה שבני-האדם מתוך גוף גשמי יהיו עמו, והם יקיימו מצוותיו ויעשו רצונו. וכשכר לזה, שהם אלו שהתאמצו מתוך גוף, הם יזכו לקרבת ה' ולהשגות ונועם רוחני מה ששום נברא לא השיג "עין לא ראתה".

תשובה ראשונה

בשלב ראשון כאן בעולם הזה, האדם הוא כמו אותו ילד קטן. הוא חושב שכל

ס"ק ד: וכשרוצה אדם לילך בדרך התשובה, צריך להיות בקי בהלכה, וצריך להיות לו שני בקיאות, הנינו בקי ברצוא, בקי בשוב, וזה בחינת: 1 "אם אסק שמים שם אתה" - בחינת עיל, בחינת בקי ברצוא. "ואציעה שאל הנד" - בחינת ונפיק, בחינת בקי בשוב. וכשיש לו אלו השני בקיאות הנ"ל, אזי הוא הולך בדרך התשובה ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו.

המטרה

ילד הקטן ברור שכל העולם הוא רק שלו. ככל שהאדם גדל הוא מבין שיש עוד אנשים חוץ ממנו, הוא מתחיל להבין שלא כל מה שהוא חושב זה קדוש. ניסיון החיים מביא אותו להכיר את החיים יותר ויותר.

נברא להשיג את תאוות ליבו, להשיג את 'מה שבא לו'.

אט אט, ככל שהאדם לומד יותר, מתפלל יותר, מחפש יותר משמעות אמיתית לחיים. הוא מבין שיש מטרה שבשבילה הוא נברא, מטרה שבשבילה הוא ירד לעולם. - והיא לזכות לעבוד את השם יתברך שברא אותו.

כשהאדם זכה להגיע להכרה הזאת. דבר ראשון עליו לעשות תשובה. - תשובה על כל מה שלא הכיר את בוראו עד היום. תשובה על שרדף אחר תאוות ליבו ולא אחר המטרה שבשבילה נברא. תשובה על התאוות והרצונות השלילים הדבוקים בו.

זהו שלב ראשון בקרבת ה'.

"כל הבלתי זוכה לזאת התשובה אין לו כלל הוויית אדם, ואינו רק חיה דמות אדם, ונחשב באמת כאילו עדיין לא נתהווה כלל בעולם." 2

הליכה כהלכה

כשהאדם רוצה לעשות תשובה, עליו להכיר היטב היטב את עצמו, עליו לדעת שהזמנים מתחלפים הם אצל כל אחד, לא ה'אתמול' מה שהיום, ולא ה'מחר' כמו היום שלפניו.

חיי האדם מורכבים מזמנים שונים, לפעמים האדם נמצא בזמנים טובים, "אסק שמים" - הוא קרוב לשמים, נועם האור! והחושך- כלל אינו קיים. אך ישנם גם דקות מסוג אחר של "ואציעה שאול" - דקות שהוא מרגיש שהוא ממש קרוב לשאול תחתיות רח"ל, הוא מרגיש שהחושך מכסה ארץ ומאיים להטביעו חלילה.

חובת האדם היא להיות בקי תמיד בדרכי ההתקרבות לה', על האדם לקלוט את העומק, על האדם לדעת שחובתו אינה קשורה כלל למה שעובר עליו. אם הוא 'עבד ה' הוא נברא בשביל לעשות רצון ה', אז זוהי חובתו תמיד... למרות הכל, עליו לחפש תמיד את הדרך "איך עכשיו אני זוכה לעשות רצון ה'?"

לכן בעליה, - לא יסתפק במה שזכה, אלא יראה בכל פעם להתקרב יותר לה'. בירידה - יראה איך להשם יתברך? "איך גם כאן לא אתרחק ולא אפול לגמרי חלילה?"

"וְדַקְדַּק רַבְּנוּ, זְכַרְנוּ לְבִרְכָהּ, וְקָרָא עֵינֵינוּ זֶה בְּלִשׁוֹן בְּקִי, כִּי הִיא בְּקִיאוֹת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד, שִׁיזְכֶּה לִידַע לִיגַע עֲצָמוֹ וְלִטְרַח בְּעִבּוּדֵת ה' תָּמִיד, וְלִצְפוֹת בְּכָל עֵת לְהִגִּיעַ לְמִדְרָגָה גְּבוּהָה יוֹתֵר, וְאִף עַל פִּי כֵן אֵל יִפַּל מְשׁוּם דָּבָר, וְאִפְלוּ אִם יִהְיֶה אִיךְ שִׁיחֶיהָ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אִף עַל פִּי כֵן אֵל יִפַּל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל, וְיִקְיָם: "וְאִצְיַעָה שְׁאוֹל הַנֶּדָּ". 3

דרכי התשובה

כשקשה לאדם, הוא רוצה אבל "עובר עליו", זו הדרך. ככה זה. רוצים לראות שהוא רוצה באמת. וכשיחזיק גם אז מעמד כמה שיוכל, הוא יזכה שהירידה תהפוך אצלו לתכלית העלייה. הוא יזכה אחר-כך להרבה יותר...

>>>> עמק החשך והסֵטְרָא אַחְרָא לְהֵשֶׁם יִתְבַּרְךְ. (ג - ה)

1. אֶפְלוּ מִי שֶׁהוּא צָדִיק גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ מְאֹד וְיָכוֹל לְהִיּוֹת פְּרוֹשׁ לְגַמְרֵי בְּקִדְשָׁה גְּדוּלָה, בְּהִכָּרַח הוּא מְחִיב לְשֵׂא אִשָּׁה, כִּי הוּא מִצְנֶה רֵאשׁוּנָה שְׁבִתוּרָה כְּדֵי לְפָרוֹת וְלִרְבוֹת וְלְהַעֲמִיד תּוֹלְדוֹת. (ג - ז)

2. עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָעֲבוּדָה שֶׁל תוֹרָה וּמִצְוֹת הוּא דִּיקָא כְּשׁוֹכֵן לְעֲשׂוֹתָם בְּשִׁמְחָה. (ג - ח)

3. כָּל אָדָם כָּל זְמַן שֵׁשׁ לוֹ עֲדוֹן רַחֲמָנוֹת עַל עַצְמוֹ (וְחוֹשֵׁב עַל תְּכֵלִיתוֹ הַנֶּחֱחִי, צָרִיף לְהַשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ וְלִרְאוֹת לְחַפֵּשׁ לְמִצָּא בְּעַצְמוֹ אֵיזָה נִקְדוּת טוֹבוֹת מֵה שְׁזָכָה מֵעוֹדוֹ לְעֲשׂוֹת אֵיזָה מִצְוֹת וְדְבָרִים טוֹבִים כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפַּל בְּדַעְתּוֹ לְגַמְרֵי, וְלִשְׁמַח אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מָה דְאֶפְשָׁר, וְלְחַפֵּד כָּל הַיְגוֹן וְאֲנָחָה לְשִׁמְחָה, וְלְהַרְגִיל עַצְמוֹ לְפַעֲמִים לִגְנוֹן אֵיזָה נְגוֹן שֶׁל שִׁמְחָה, וּבִפְרֻט בְּשִׁבְתוֹת וְיָמִים טוֹבִים שְׂאֵז צָרִיכִים לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים מְאֹד מְאֹד בְּכָל מִינֵי שְׂמֵחוֹת מְעַרְב עַד בִּקּוֹר וְלְהַרְבוֹת בְּגִיּוּנִים שֶׁל שִׁמְחָה הַרְבֵּה. (ג - י)

4. כָּל אָדָם וְאָדָם עַל כָּל עוֹוֹן וּפְגָם שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, וּבִפְרֻט פְּגָם הַבְּרִיּוֹת, הוּא זוֹרֵק חַץ מִמֶּשׁ לְנַפְשׁוֹ. (ג - י)

5. עֵקֶר כָּל הַרְפוּאוֹת בְּגַשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת הוּא עַל דְּי שִׁמְחָה. (ג - י)

6. הַשִּׁמְחָה הוּא דְבָר גְּדוֹל מְאֹד וְיָרִיכֵינוּ לְחַקֵּא אֶת עַצְמוֹ בְּשִׁמְחָה תָּמִיד בְּכָל הַכַּחוֹת, כִּי הִיא עֵקֶר רְפוּאוֹת הַנַּפְשׁ וְהַגּוּף.

7. א. קוֹלוֹת הוּא בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה שֶׁבָּהֶם כְּלוּלִים כָּל הַקּוֹלוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל וְשִׁירוֹת וְהַשְּׁבָחוֹת וְכוּ'. וְכֵן כָּל הַקּוֹלוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל עֵסֶק הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת הַכּל כְּלוּל בְּבְחִינַת עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה. (ג - י"א)

8. הַחֲתֻנָּה הוּא בְּחִינַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, כִּי הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה מוֹחֲלִין לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו, וּבִשְׁבִיל זֶה מִתְעַנֵּין בְּיוֹם חַפְתּוֹ, כִּי הוּא בְּחִינַת יוֹם הַכַּפּוּרִים. (ג - י"ב)

עיקר כל עבודת האדם, זה ההמתנה. כל רגע של האדם, זה רק המתנה. כל מה שאדם רוצה, הוא צריך להמתין. אחרי שאדם הראשון לא המתין ואכל מעץ הדעת, אז יש כאן עבודה של מאה ועשרים שנה להמתין. כל החיים של האדם זה רק המתנה ארוכה, רק המתנה. כל החיים זה נסיונות של המתן. כל אדם יש לו בחינה של הציץ ומת, וע"י שהוא ממתין וממתין הוא ניצל מזה, והוא זוכה לתקן את פגם עץ הדעת. ואפילו הצדיקים הגדולים צריכים להיזהר להמתין כראוי, כי צריכים לתקן את החטא של אדם הראשון שהציץ ומת, וגם את החטא של הבל שהציץ ומת. (באר הנחל)

"זהו מדרכי התשובה שבתחלה מקרבין אותו מלמעלה ואחר כך מרחקין אותו ויש לו ירידה ואזי צריך להתחזק עצמו בכל מה שיוכל ולא יניח עצמו לפל לגמרי חס ושלום, ואזי הירידה היא תכלית העלייה וזוכה לחזור ולעלות אל הקדשה במעלה יתרה." 4

ניצוצות

הסיבה שמורידים את האדם ומרחיקים אותו היא "כי יש כמה ניצוצות שנאבדו ונפלו למקום שנפלו על ידי חטאיו. ובשביל זה נפל ממדרגתו כדי שיצטרף ויתלבן במדרגות התחתונות כדי להעלות הניצוצות שנפלו לשם, ואזי פשםקדש את נפילתו, חוזר ועולה אל הקדשה בבחינת ירידה תכלית העלייה."

תשובה שניה

תשובה זה לא דבר השייך רק לחוטאים ופושעים. תשובה - פירושו 'קירבה'. תשובה פירושו 'הכרה'.

לכן גם אחר שהאדם זוכה להתנתק מכל אחיזה של שקר, תאוה, ורצון גשמי. יש תשובה מסוג אחר, תשובה שהיא כולה אהבה, 5 כולה רצון, וזו התשובה נקראת תשובה של העולם הבא.

כשהאדם זוכה ליותר הבנה, כשהשכל גדל לו. הוא מכיר יותר איך עליו להתנהג. הוא מכיר יותר באפסיותו הוא זוכה להכיר יותר בגדולת ה'. הוא רואה את העולם אחרת... כשהוא בא לזו ההכרה וההבנה החדשה - למדרגה החדשה. הוא מתבייש בהתנהגות שהיתה לו קודם, הוא מתבייש בעצמו שבעבר היה כל-כך חסר הבנה וילדותי, הוא מתבייש שכך הוא התנהג לפני מלך מלכי המלכים. מרוב אהבה לה', הוא מבקש סליחה, הוא חוזר בתשובה. - וזוהי תשובה מאהבה, זוהי תשובה מתוך הכרה, מתוך דעת.

1. תהלים קל"ט. 2. ביאור הליקוטים תו"ו. 3. סוף תורה ו. 4. ליקוטי הלכות או"ח - חול המועד ב. 5. גם ע"פ תו"י נ"ה ס"ק ז ועוד.

לעשות מתורות תפילות
יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתרחמינו ברחמיך הרבים וחסדיך הגדולים, וחוס וחמול נא עלי ועל נפשי האומללה, הצמאה והרעבה והתאבה לשוב אליך באמת. ועזרני ברחמיך הרבים לשוב בתשובה שלמה לפניך על כל חטאי ועוונותי ופשעי, וזכני שאהיה בכלל הבא ליטרה, ואתה תסיעני מן השמים לטהרני מעוונותי, שאזכה לשוב בתשובה שלמה באמת על כל עוונותי. (לקוטי תפילות - ו)

סיפורים ושיחות
מפי חסידי ברסלב

את אבא

כשלא יום ולא לילה. כשהאדם מוצא לעצמו קצת פנאי, נושם קצת אוויר, מפסיק במקצת את המרוץ. מסתכל על עצמו, מתבונן במה שקורה איתו, במה שעובר עליו. נדמה לו שהוא מתגלגל בתוך מערבולת ענקית במהירות מסחררת. האתמול, המחר, להיום אין בכלל זמן לחשוב. הוא, אני חייב להראות לו. והם בכלל. אותי תמיד שוכחים. רק ממני מבקשים, רק אותי מנצלים, רק אלי ככה פונים... וכך המערבולת מתגלגלת ומסתובבת סביב סביב, הכל על אותו קוטב, 'מלחמת האני'.

אין עצה! צריך להביא כאן סוף לכל הלחצים, עלי לחזק בדחיפות את המודעות-העצמית, חיזוק ה'אני', אני חייב להעלות את הדימוי-העצמי, רק מכאן "תבוא הישועה". כל הבעיות וכל מה שאנשים סובלים הכל כי הם אינם מכירים את עצמם מספיק, הם אינם מטפחים את עצמם, הם יותר מידי נותנים לאחרים לדרוס אותם. וברגע שהאדם מגלה את ה'אני', הוא מחליט באמת במעמד החבורה, אחר תשלום שלמונים, הוא קולט איזה יישות מתחבאת בתוכו, הוא קולט ש"אני יכול", ועוד איך יכול, זה כבר אני אחר לגמרי, עד הסיבוב הקרוב.

המאמין גם-כן נמצא ב'עולם העשיה', הוא גם נמצא בעולם שכולו 'עשיה' ומירוץ. אבל הוא רואה את הכול במשקפים אחרות, הראיה שלו שונה לחלוטין. הוא רואה מולו "מלך" שהוא המנהל ומנהיג את העולם, גם הוא מתנגש לפעמים בדקות לא נעימות כל-כך, גם הוא עובר ניסיונות, גם הוא לפעמים חלילה נופל. אבל תמיד הוא מחובר להשם. תמיד הוא בורח להשם, הוא זוכר מה היא הכתובת האמיתית. הוא לא נסחף אחר כל-מיני 'קסמי שווא' למיניהם, הוא לא בורח שוב ושוב "כוחי ועוצם ידי".

כשקשה לו הוא מתחזק יותר באמונה, טובל במקווה של התחזקות, מכניס את עצמו יותר עמוק מתחת ל"כי האמונה", מחפש יותר את ה'. הוא יודע שהישועה שלו תבוא רק מה'. - 'וְהָיָה ה' קִבְּטָחוֹ'.

רוצים משיח!!! רוצים גאולה!!! כל נשמה קדושה - 'נשמה יהודית' כמהה ונכספת, מתגעגעת ומשתוקקת מתי כבר נזכה? הכל תלוי רק ב'אמונה'!

מלכנו, מלך העולם מחכה לראות מתי? מתי כבר נאמין בו באמת? מתי כבר נשתחרר מכבלי הטבע? מתי כבר נשכיל לזכור ולדעת שיש 'בעל-הבירה' שהוא המנהיג והמושל על הטבע?

כשהאדם יבין באמת שאין טבע! יפנים שלא אני ואני ושוב אני, אלא הכל רק מאת ה' לבד, "אין עוד מלבדו", "אין כלום", 'אין עולם'. כשזה יהיה ברור וחד! ה' יתגלה בעולם. ה' ישכון בעולם. כי ה' אוהב אותנו באהבה אין סופית ורוצה לשכון בתוכנו, רוצה לשדד את הטבע בשבילנו, הראות לכל העמים שעמו הקדוש אינו מוגבל כלל וכלל בגבולות הטבע, הם הרבה יותר גבוהים מגשמיות הטבע. קטן שבהם יכול להחיות מתים ולשדד את כל מערכות-הטבע.

ה' עֵינֶיךָ הִלֹּא לְאִמּוֹנָה!!!

ר' יודיל היה חתנו של הרה"ק ר' לייב טרעסטינצער שהיה מתלמידים הגדולים של הבעל-שם-טוב ז"ל. ואכל אצלו קעסט, ולא ערב לו המאכל פשוט שאכל איתו בקערה אחת ולא רצה לאכול הרי יודיל. וסיבב הרי לייב את הקערה שלצידו לצד הרי יודיל, והרגיש ר' יודיל אז בזה המאכל כל הטעמים שבעולם.

* וכשנסע הרי לייב לארץ-ישראל היה ענין שבא חית היסם ורצתה לטבוע הספינה, ויצא הרי לייב נגדה מעוטף בטלית ותפילין ותיכף החזירה עצמה לים.

* והרי לייב הנ"ל נפטר על הספינה, ואמר שאלמלא היה חתנו ר' יודיל איתו לא היה מניח אותו ליפטר מן העולם. והרי לייב הנ"ל צווה שיקשרו אותו על הדף אצל הספינה, ובמקום שיעמוד שם יקברו אותו. וכשבאו לאיזמיר ועמד שם, הבינו שצריכין לקברו שם.

והבעל שבט-מוסר כשנפטר הניח צוואה שלא להניח אצלו שום איש, עד שיבוא חכם אשכנזי מפולניה, ויראו אצלו עמודא דנורא יניחו אותו אצלו, וכן הוה והניחו אותו אצלו.

* וזה הרי לייב בא לרבינו ז"ל אחר הסתלקותו וביקש ממנו שיקרב את ר' יודיל וכל בני ביתו של הרי לייב הנ"ל, וכן הוה שנתקרבו כולם לרבינו ז"ל.

ר' בינו ז"ל אמר מקנא אני את ר' יוסקא (היינו לענין פשיטות שקורין פראסטק בלי חכמות "ערינסטי"). זה הרי יוסקא היה איש פשוט מאוד והיה לו סידור עב מהסידורים הישנים שכתוב כל התחינות והיוצרות, והיה לוקח זה הסידור לבית הכנסת והיה אומרם כולו מתחילה ועד סוף ולא היה מחסר כלום מר"ה ופורים והגדה וכו' הכל כאשר לכל אמר בלי הבנה להבדיל. וזה היה כל-כך בתמימות ופשיטות.

* וכמו ששמעתי מעשה מהבעש"ט ז"ל שהיה שואל למעלה אם יש מכוון כל-כך בתפילה בדור הזה כמוהו. והשיבו לו שישע לזה העיר וכו' וימצא אחד ששמו כך וכך שהוא מתפלל יותר בכוונה ממנו. ונסע הבעש"ט ז"ל לזה העיר ושאל את עצמו על זה האיש, ואמרו לו שהוא איש פשוט מאוד. והראו אותו בביהמ"ד איך שישב ואמר מעט והעמיד את עצמו והרים שתי ידיו למעלה. וכל פעם היה עושה כן.

ושאל אותו הבעש"ט למה עושה כן ומה הוא אומר? השיב לו שהוא אינו יודע רק א"ב, ואמרת להשי"ת מהו כל התפילה רק א"ב רק שצריכין לידע איך לצרפם ולעשות תיבות מהם ולצרף התיבות ביחד. ואמרת: רבשי"ע הלא אני אינני יכול לצרף, אבל אתה יכול לצרף היטב על-כן אני מוסר לך שאתה תצרפם. ועל-כן אני אומר כל הא"ב ומרים ידי ונותן אותם להשי"ת שיצרפם ויעשה מהם תפילה וכן עוד פעם הא"ב ונותן להשי"ת. אבל מבקש ממנו (מהבעש"ט ז"ל) שלא יספר זאת, שלא יתוודע לאשתו שלא תגרש אותו.

וסיים על זה הבעש"ט: עכשיו כבר מובן לו. כי השי"ת בוודאי יודע לצרף התפילה ולכוונה יותר ממני. כי הוא הנ"ל מוסר להשי"ת שהוא יעשה את התפילה כמו שהוא יודע שצריך לעשותה, ובוודאי השי"ת כשעושה את התפילה הוא עושה אותה יותר יפה מהבעש"ט ז"ל.

ר' מיכל מטלושין זצ"ל סיפר שהכיר מקרוביו של ר' יוסיל שותק זצ"ל, זה הרי יוסיל שותק היה חברו של הרה"צ ר' לוי יצחק ז"ל הרב מבארדיטשוב זצ"ל והיה שתקן גדול, והיה מנהגו לומר דברי בדיחותא. (אגלייך ווערטיל) ופעם אחד התוכח עם הרה"צ מבארדיטשוב ז"ל באיזה פשט בגמרא. וענה הרה"צ מבארדיטשוב ז"ל ואמר לו שכך לומדין הפשט

למעלה ברקיע (כמו שהוא ז"ל אמר) השיב לו הרי יוסיל ז"ל בלשון הלצה (ווערטיל) וכי ברקיע לא יכולין לטעות? (אין הימעל קען מען דען קיין טעות ניט האבין) ונתפעל מאוד הרה"צ מבראדיטשוב ז"ל מזה וענה לו בהתעוררות גדול יוסיל ראה למה הביאו אותך הלצותך?! (יוסיל דיא האלסט דרך נאך אין ווערטליך זייא ציא וואס דיינע ווערטליך האבין דרך גבראכט?!) ונכנסו אלו הדיבורים בעומק ליבו.

ומיני אז והלאה גמר בדעתו לא לבד שלא לומר ווערטליך, אלא אפילו לשתוק לגמרי שלא לדבר וקיים זה במסירות נפש גמור, כי היה לו חיות מלומר דברי הלצות וכו', וכשעינה עצמו מזה ממש נתייבשו איבריו מסיגוף ועינוי.

וסיפר קרובו הנ"ל לר' מיכלי ז"ל כי כאשר ראה אותו בבית המרחץ, היה כל-כך יבש ודק עד שהיו יכולים להכיר האיברים הפנימים. וענה לו קרובו הנ"ל ר' יוסיל די לכם לסגף נוחו מעט"י השיב לו בהתעוררות: "הגוף הוא כל-כך עב וחזק (מגושם) הניח לו יום אחד הוא כבר כמו שהוא" (דאר גוף איז אזוי מגושם לאז עם נאר אפ איין טאג איז ער שוין דאר אייגנער וואס ער מאזי גיווען).

(כתי"ר ר' שמואל הורביץ)

עניני דיומא

חודש כסלו

"כסלו" במילואו כזה: כ"ף, סמ"ך, למ"ד, ו"ו, בגימטריא אב הרחמים. (בני ישכר)

והיה בחודש זה כסלו שנקרא על שם המבטח עוז שיש לישראל, כי "ה' יהיה בכסלך". ובגזירת יון מצינו ביקום איש צרורות בן אחיו של ר' יוסי בן יועזר איש צרידה שהיה בגזירה ונשתקע כל כך עד שרכב על סוס בשבת. והכניס ר' יוסי בן יועזר בלבו המבטח עז לשוב בתשובה על ידי שאמר לו ואם כך לעושי רצונו קל וחומר למכעיסיו עד שקיים בעצמו ד' מיתות ואמר ר' יוסי בשעה קלה קדמני זה לגן עדן. ובחודש כסלו יש לכל אחד מישראל מבטח עז שיוכל לקנות עולמו בשעה אחת. שעל זה יש מבטח עז לישראל כמו שאמרו בזוהר הקדוש על פסוק עוז לו בך מסילות בלבבם עיין שם. אם אך יפנה עצמו לדברי תורה כמו שאמר פתחו לי פתח אחד של תשובה כחודה של מחט ואני אפתח לכם פתחים כו', ועמך כולם צדיקים ויהיה ה' בכסלך.

(פרי צדיק לראש חודש כסלו)

כת שקרים אינם מקבלים פני השכינה

(אמת - ג')

א"ר ירמיה בר אבא ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה כת ליצים וכת חניפים וכת שקרים וכת מספרי לשון הרע. כת שקרים דכתיב: "דובר שקרים לא יכון לנגד עיני".

(תלמוד בבלי סוטה מב-א)

הרי שאמרו כי המשקר אינו מקבל פני שכינה, כי לא יתחברו שני הפכים כמו האמת והשקר ביחד מצד ההיפך שבהם, והוא יתברך נקרא אל אמת וחותרמו אמת, איך יקבל המשקר פני שכינה להתחבר עמו פנים בפנים? ודבר זה מציאות שני הפכים יחד.

(באר הגולה - הבאר הרביעי)

לפי שהמשקר יחשוב שאין מי שיכחישו, ועל-כן אמר "לנגד עיני" - המשוטטות בכל הארץ.

(מהרש"א)

והא ידאין מקבלים פני שכינה, נראה מדה כנגד מדה, הם עושים כן כדי לקרב עצמן אצל בני אדם, לכן יהיו מרוחקים ממקום הקודש.

(בניהו בן יהוידע)

כת מספרי שקרים אין רואין פני שכינה כי יש בשמו הגדול ויין שמורה שהוא ית' מקיים העולם ומעמידו, וזה מפני שהם נבראים באמת ולכך יש לו קיום כי קושטא קאי דכתיב: 'סמוכים לעד לעולם עשויים באמת וישרי' - ר"ל כי הנבראים סמוכים ומקוימים לעד ולעולם מפני שהם עשויים באמת וביושר, ולכך מספרי שקרים אינם רואים פני שכינה כי הוי"ו מורה על האמת.

(נתיבות עולם א)

זה המשקר, פיו ענה בו כי הוא מופרש מעדת ישראל, ופומיה מחכים עלוהי, זיווהי שנוהי. ובאמת הוא תימה על האדם, ובפרט כאשר משקר בלי שום צורך, ודאי גדול עונו מנשוא. ואוי ואבוי לפוגם פיו ולשונו, כי כל ישע וכל חפץ ביאת האדם בעוה"ז לזכות ליהנות מזיו השכינה לעוה"ב, ואיך ברצונו יעשה סגולה שלא לקבל פני שכינה, ומה גם אם משקר על חנם ממש. והן בעוון הדור יתום, השקר הוא 'מטבע חריף' - לפני מלכים יתיצב. אוי לנו שכך עלתה בימינו, כי השקר ואביזריה כל כך נשתרשו והורגלו, אשר אין שם על לב דיש אסור בדבר לדבר שקר. ואיבעית אימא סוברים דמצוה הוא למצוא חן בעיני הגדולים, וכיוצא מטענות הבל.

(לב דוד - פרק ששה עשר)

אמת האמת

ר' אייזיק מהומל נכנס פעם בל"ג בעומר לבית עלמין, נתעכב ליד מצבה אחת, קרא את שכתוב עליה בעיון מחשבה, שלח לקרוא לשמש הראשי של החברה קדישא' ואמר לו: שם למעלה, בעולם האמת, שואלים את הנפטר היכן הם כל המעלות שנכתבו עליו במצבתו? שוב תהה ר' אייזיק בעיון מחשבה, והפטיר אל השמש: לך תיכף להביא גרזן. כששב השמש עם גרזן בידו ציווה עליו ר' אייזיק לעקור את כל השבחים הכתובים על המצבה. משסיים השמש לנתץ את הכתוב, אמר ר' אייזיק באנחת ורוחה: "עשיתי ברוך ה' טובה לנפטר".

לקוטי מוהר"ן / תורה ח' - ראיתי מנורת זהב. "דע, שְׁעָר הַרוּחַ חַיִּים מְקַבְּלִין מֵהַצְּדִיק וְהַרְבַּב שְׂבָדוֹר" (תוי"ח ס"ק ב')